

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 bóra	1 K.	1 bóra	1.50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4.50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
TELEFON 206
Egyes szám: 4 fillér.
Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

BÚG A MASINA,

sűrög-perog a kereke, szép, piros buzaszemek cikkázva, patogva repülnek ki a dobból.

Az Isten áldása!

Körüllötte szorgalmas kezek izgenek-mozognak. A nap hajnalarca édesen pihen még fehér felhővankosán, ott benn a város mélyében akkor kezdnek még álmodni az emberek, amikor ezek nekierednek a munkának és szakadatlan erővel, egymást serkentve meg sem állanak késő estig, amikor a nap régen elbujt pihenni puha felhőnyúhá közé. Bizony ugyan! Reggel három órától este kilencig a hajnali harmatban, égő, tüzelő napban, kinzó porban, tikkasztó, verejték, szakasztó forróságban ég ez a nép a munka hevében. Az arcok beesnek, lesoványodnak, sötétbarnára sülnek a perzselő nap hevében. Lázás energia sarkalja, kergeti őket. Most, most nem szabad csüggedni, aprajagya feszítsd meg az izmokat, dolgozzál kettő helyett, három helyett, mert az egyik a kezdedben van még, a másik pedig kiabál érted: jöjj! végezd, mert veszendőbe megy.

Es megy valamennyi! Kicsinye-nagyja, a hetven éves-től le a pendelyes kis gyerekekig. Mindnek megvan a maga dolga, mint a forgó gép kerekeinek. Akik máskor pihentek már, azoknak most elő kellett venni a kapát, kaszát, gerebljét, villát. Gyöngye asszonyi kezek, amelyek az erős férfinépre hagyták a munka nehezét, most kaszát pengetnek, boglyát, kazalot raknak, lovat hajtanak.

Hej! mert az erős férfi, a sötétnézésű, acélizmu, keménycsontu, meg nem torpadó férfi mind oda van most, oda a házáért, harcolni, vérezni, meghalni. A szíve itthon van most

is, az álmai nyugtalan kóválygással itt szállanak most is a kis földcséknék göröngyei közt, a sárga kalász, a kék buzakalász, a kepék, a búgó masinák között, tudom kiszakad a sóhaj utána napjában százszor-eszerszer, tudom, hogy vad elkeseredésében nagyot üt a puskatussal a szamar, vagyis a muszka fejére, aki nélkül most az a kis birodalmának koronázatlan királya lehetne — de hát hiába a nyugtalan álom, hiába a zakatoló szív vágyódása, a hazát neki kell megvédeni, neki az erős parasztnak, a hétygermek rendszerében élő parasztnak, a Teremtő áldása nyomán ő gyűjti össze a föld gyümölcsét, a fehér buzakenyér-

nek valót, emberföltött munkakeróvel ő törí magát a magyar föld szolgálatában és ő feszíti ki a mellét a Kárpátok bérceitől a muszka síkság széleig, ő megy rohamra, ő verzi, ő hal meg a mi drága magyar hazánkért.

Ő is, meg más is. De a zömében ő.

Ugy, mint ezer esztendő óta mindig.

Meghajtom a fejemet előtte, mikor nézem a munkában izadó, verejtekező alakját, a tekintetem szeretettel simogatja az alakját, örülök, hogy imádkozhatom érte, hogy a magyarok Istene áldja meg, áldja meg mind a két kezével.

Bilkei Ferenc.

A világháború.

Varsó falai alatt.

Varsó körükerítése kezdődik azokban a nagyjelentőségű hadműveletekben, melyek az orosz seregeket mindinkább közelebb kergetik a végleges katasztrófa örvénye felé. A német jelentés sorra beszámol az előhaladásról, Savletől, végezve a varsói hídfőnél. A jelentés elmondja, hogy Savletől északra koncentrikusan előrenyomuló csapatok sikeres harcok között 6550 oroszot fogtak el; ezenkívül öt géppuskát, sok podgyázt és egy utásztelepet szereztek zsákmánul.

Az alsó Dubissza menti áttörés eredményeképpen az előretört német oszlopok Grunkiszki—Gudzinyu vidékéig jutottak. Utközben több ellenséges állást rohammal szereztek meg. Az oroszok a Rakievo-tótól a Nyemenig terjedő egész arcvonalon hátrálnak. A mariampolkovói utól délre ütött rést a németek kiszélesítették és tovább kelet felé tört nyertek; itt négy tisztet és 1210 főnyi legénységet fogtak el és négy

géppuskát szereztek zsákmánul.

A Narev

mentén az oroszok megszüntették reménytelen ellentámadásaikat.

A jelentés legfontosabb utolsó passzusa így hangzik:

A Visztulától délre az oroszokat Varsó megnagyobbított hídfőállásába, a Blonie—Nadarzyn—Gora—Kalvarja vonalba szorítottuk vissza.

Olaszország.

Kadorna gróf nagylelkűen kijelenti, hogy egyelőre nem reagál Trieszire. A vezérkar főnökének ez a kijelentése annál is inkább érthető, mert nemcsak hogy birtokunkban van az Isonzó völgyét Triesztől elválasztó kőmenyi fensík, hanem az Isonzó völgyében is teljesen hiábavaló az olasz tulerőnek minden kísérletezése. A keserves hegyi háborúban a számbelileg túlsúlyban levő olasz csapatokkal szemben is idáig abszolút fölényben vannak vitézeink, akik a kárpáti

hadjárásban győzhetetlen mesterei lettek a hegyi háborúban. Olaszország legderekabb csapatai pusztulnak most az Isonzó völgyében, amelynek szakadéka egy hitszegő nemzet katonáinak tömegsírjává lett.

A nyugati harctéren

a németek szorgalmasan munkálkodnak és szorgalmukat szép eredmények jutalmazzák. Az Argonneok nyugati részében a német csapatok előbbre haladtak. A Maas és Mosel közt élénk harcok voltak. Leintreytől délre francia támadások közvetlenül a német előállítások akadályá előtt omlottak össze.

A Vogézekben

a Reichsackerkopftól délnyugatra a franciák július 21-én hatszor támadtak, ezeket a támadásokat a bajor csapatok nagy, véres veszteségeket okozva visszaverték. A németek ellentámadásokkal visszavették azt az árok-részt, amelyik még az ellenség kezén volt és ez alkalommal sok foglyot ejtettek.

A légi harcokról a következőket jelentik:

Az ellenségnek egy kétfedeltű repülőgépe a német védőgyuk tűzében a parroyi erdőbe zuhant. A Münster-völgy felett vívott légi harcokban három német repülő három ellenfelével szemben győztes maradt; üldözés közben a németek ketőjüket kényszerítették, hogy a Phanner-völgyben leszálljanak.

A Visztulától

nyugatra fekvő terület tegnap ismét a szövetségesegek nagy sikereinek színhelye volt. Az ellenség főállását, amelyet az oroszok nyugatra Ivangorodtól és délre a kozienice—janocicci vonalon emeltek és várszerűen kiépítettek, német csapatok a radom—novooalexandriai ut mindkét oldalán áttörték. Az oroszok Ivangorodra és a Visztula jobb partjára hátráltak. A visszavonulókat és a novoalexandriai hidat a német tüzérség már tűz alatt tartotta. Nyugatról osztrák-magyar, délről német csapatok harcolva közelednek Ivangorod erőideihez. A Visztulától nyugatra a menekülő oroszok sok falut felgyújtottak.

SÓVEGJARTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

színes zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különböző vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracsövetekből.

OLCSÓ szabott árak

A görzi grótságban tegnap is lankadatlan hevesseggel tombolt a csata. A doberdói fensik a tengerpartig tegnap egész napon át különösen nehéz tüzéségi tömegtűz alatt volt. A hős védők helytállottak és az ellenség minden rohamát fényesen visszaverték.

A görzi hídfő ellen, nevezetesen Podgora irányában az olaszok szakadatlanul új erőket vetettek a harcra. Egymásután tíz gyalogezred támadott ezen a helyen hiába. A küzdelemből csaknem mindig kizűszta lett; három roham hiúsult meg tegnap akadályaink előtt. A harcnak azonban még nincs vége.

Miként lehet felhasználni, vagy eladni az új termést?

(Folytatás.)

A fölösleg eladása.

Mindaz, ami a főntebb megállapított mértéken felül gabonafelöslegből a termelőnek birtokában van, fölöslegnek minősítetik. Az állam elvárja, hogy ezt a fölösleget mindenki minél hamarabb eladja, mert ha el nem adja, törvényadta jogánál fogva a kormány rekvirálni fogja. A gabonafelöslegnek azt a részét tehát, amely házi és gazdasági szükségletén túl van, sem fel nem használhatja, sem a régen szokásos módon szabadon el nem adhatja, zálogba nem teheti, sem másnak rajta jogot nem engedélyezhet. Csak azoknak és csak úgy szabad eladni, akiknek a kormány vásárlási engedélyt ad és olyan áron és módon, ahogyan a kormány ebben a rendeletben megállapítja. Eladni csak következőknek lehet:

1. Szeptember 15-éig bezárólag (ezt a határidőt a kormány esetleg meghosszabbíthatja) lehet eladni bármelyik ugyanazon törvényhatóság területén lakó embernek, aki a maga házi vagy gazdasági szükségletére akar vásárolni. Hogy ezt megtehesse, a termelő beviheti eladni való gabonáját a törvényhatóság területén levő valamelyik vásárra és ott a hatósági áron kínálhatja. Hogy a vásárló jogosítva van-e vásárolni, vagy hogy annyit vásárol-e, amennyire jogosítva van, azt az eladó nem tartozik kutatni. De ha tudomása van róla, vagy figyelmeztetik arra, hogy vevőjének nincs joga vásárolni, vagy többet vásárol, mint amennyire joga van és ennek dacára elad neki, akkor a rendelet értelmében meg lesz büntetve.

2. Eladhat városok, vállalatok, intézetek és szövetszervezetek számára, amennyiben azok igazolni tudják, hogy vásárlási joguk van.

3. Eladhat végül az egész éven át a Hadi-Termény-Részvénytársaságnak, illetőleg mindazoknak, akiknek ettől a társaságtól szabályosan kiállított vásárlási igazolványuk van.

4. Eladhat még vetőmagot is a kormány által majd meghatározandó területeken gazdasági egyesületeknek is

(Folyt. köv.)

Véres családi dráma Adonyban. Bálott a feleségére.

Véres családi drámáról értesít bennünket adonyi tudósítónk, amely pénteken este játszódott le. Egy férj kétszer rálőtt a feleségére, majd pedig öngyilkosságot akart elkövetni s borotvával felvágta az ereit. A véres eset története a következő:

Vacsovits István adonyi lakos pénteken este vacsoránál ült a feleségével, miközben a férj egyszer csak revolvert rántott s kétszer egymásután rálőtt a feleségére. Az első lövés a balfülnél a koponyába fúródott, a második pedig vesén találta s a gyomorba fúródott. A szerencsétlen asszony eszméletlenül terült el a padlón. A férj pedig a gyilkosság elkövetése után kerekelt oldott, a hajóállomásra ment, hogy a legközelebbi hajóval elutazzék. A szörnyű esetről a községi

hatóság és a csendőrség csakhamar tudomást szerzett, s a szerencsétlen asszonyt első segélyben részesítették, a csendőrség pedig a férj elfogására indult.

A hajóállomáson meg is találták s letartóztatták. Mielőtt azonban a csendőrök kezébe került, borotvával felvágta az ereit.

Az asszonyt még nem lehetett kihallgatni, mert eszméletlenül kívül van, a férj pedig a kihallgatáskor semmi felvilágosítást nem ad arra nézve, hogy miért lőtt rá feleségére. Folyton azt hangoztatja, hogy öngyilkos akart lenni. Végrendeletet is készített előre, amelyen az adományozások egész sorozata van.

A gyilkos férjet fogva tartják s holnap újabb kihallgatást fognak eszközölni.

A háború gazdasági következményei.

A világháborús küzdelem mindenre rányomta a maga bélyegét. Megérzi a háború nyomását a társadalom s annak minden intézménye. A közgazdasági élet összes ágai, mezőgazdaság, pénzpiac, ipar, kereskedelem mind érzik a háború fölforgató szélét. *Wekerle* Sándor egy e tárgyra vonatkozó tanulmányának adatai nyomán a következőkben vázoljuk a háború gazdasági következményeit.

Általánosan elfogadott nézet, hogy agrárjellegű országok, minő a mi hazánk is, kevesebbet szenvednek a háború alatt, mint azok, melyek ipari és kereskedelmi tevékenységre alapítják nemzeti fejlődelmüket. Így természetes, hogy a háborút jobban megéri az iparilag fejlett Ausztria és a világkereskedelmet üzítő Németország, mint Magyarország.

A mezőgazdaságból eredő jövedelem alig csökkent valamit, sőt egy osztrák közgazdász számítása szerint a mezőgazdasági többlet, az egész magyar-osztrák monarchiában elérné körülbelül az 1200 millió koronát.

Az ipar és kereskedelem azonban óriási károkat szenvedett. Így például Magyarország rendes évi cukortermelése 2 millió métermázsárról leszállt 200.000 métermázsárra; a m. kir. államvasutak 1914. évi bevétele 62 millióval csökkent; így vagyunk az ipar és kereskedelem majdnem minden ágával, úgy hogy az összes veszteséget a jövedelem; s re tehetjük. Nálunk a kisipar évi termelése 1-2 milliárdot, a nagyiparé 2-4 milliárdot tesz ki, az összes ipari termelés fölülmulja a 4 és 1/2 milliárdot, melybe a bányák, forgalmi vállalatok, biztosító és pénzüszletek ipari és kereskedelmi tevékenysége még nincs beleszámítva.

Igy elképzelhető, mily óriás nagy a veszteségünk csak az elmúlt háborús év alatt is.

Ehhez a nyagarányú, jelentős veszteséghez járul az a kár, melyet magánosok a harc színterén szenvedtek; ezek a veszteségek csak hozzávetőleges számítás szerint is meghaladják a két milliárdot. A károsultakat az állam bizonyos mértékig mindenesetre kártalanítani fogja.

Még inkább számbaveendőek azok a károk, melyeket a hadsereg, haditengerészet, vasutak és egyéb állami intézmények szenvednek, amelyeknek pótlásáról, a gazdasági élet újból való megteremtésé érdekében az államnak gondoskodnia kell. Nagy vonásokban tett számítás szerint ez a szükséglet a monarchiában legalább két milliárdot fog fölemészteni.

Ezek a háború már most jelentkező, vagy később előálló, elkerülhetetlen következményei, mindezeket azonban tetemesen fölülmulják a hadügyi kiadások. Az 1870-71 német-francia háború költségei fejenként és naponként 8 koronát tettek ki, míg az orosz-japán háborúban a naponkénti és fejenkénti költség 5 koronára ruggott. A háború első szakában a költségek tetemesen nagyobbak, mint később, így hosszantartó háborúnál a költségek csökkenése (naponként és fejenként) természetes.

Wekerle számítása szerint a magyar-osztrák monarchia 1 hónap hadiköltsége 1 milliárd korona. Így tíz hónapot véve alapul, 10 milliárd; a magánosoknak fizetendő kártérítés 2 milliárdot, a szükséges állami kiadások 2 milliárdot tennének ki, eszerint az osztrák-magyar monarchia összes kiadásai (tíz hónapot véve számítási alapul) 14 milliárd koronára ruggnak.

Ugyanezen számítás alapján Németország *Wolf* berlini tanár, kitérő

nemzetgazdász számítása szerint, 9 hónapot véve, 10 milliárd márkányi kárt szenvedett nemzetközi jövedelmében, míg hadügyi kiadásai ugyancsak kilenc hónapra 12 milliárd márkát tesznek ki. Az ántant hatálmak közül Franciaország és Anglia nemzeti jövedelmének apadását 9 hónapon át egyenként 7 és 1/2 milliárdra becsüli, Oroszországot pedig 4 és 1/2 milliárd márkára.

Ellenségeink összes hadügyi kiadását pedig 9 hónapra számítva 25 milliárd márkára teszi. Minden államoknál is természetesen tekintetbe kell venni a felújítási és ellátási kiadásokat, melyek az állami üzemeknél elkerülhetetlenül szükségessé, a háborúban elpusztított javakban előálló károkat, melyeket csak magában Franciaországban 12 milliárd frankra becsülnék. Belgium pusztulása, Szerbia és Montenegró teljes gazdasági összeomlása még szomorúbbá teszik ezt az amúgy is ijesztő képet.

Ezek a háború gazdasági következményei, melyeknek orvoslása háború után óriás gondot fog okozni minden hadviselő államnak. Győzelmes háború esetén ezeknek a károknak egy része talán megtérül a hadikárpótlásból, mint az megtörtént a 1870-71-iki háborúban, mikor a franciák 5 milliárdot fizettek a németeknek, holott Németország összes hadügyi kiadásai 1 és 1/2 milliárd márkát tettek ki. A rettenetes világháború az összes államokat gazdaságilag annyira kimerítette, hogy nagyobb mérvű hadikárpótlás a szenvedett károkhöz arányitva alig-alig lehetséges. Így úgyiszolvan minden államnak magának kell majd gondoskodni arról, hogy a háború okozta rettenetes sebeket orvossal a hiányokat megszüntesse és eltüntesse azokat a szomorú következményeket, melyeket a nagy világfel ordlás minden terén okozott.

Nehéz munka lesz ez mindennit, nagy feladat elé állítja nemzetünk vezetését is, de bizunk benne, hogy Magyarország borzalmasan nagy áldozata meghozza a szebb jövőt: egy politikailag, gazdaságilag megerősödött, hatalmas, gazdag Magyarországot!

Milyen a hamis 2 koronás?

Az 1914. évi kibocsátású 2 koronás bankjegyek közé kevésbé sikerültnek minősített hamisítványok kerültek forgalomba. A kék jegyek kivételre hiányos. A fejen az arc és hajrészeknek üres világos helyei, valamint a merev arckifejezés tűnnek fel, — a szövegben pedig a betűnek határozatlan alakjai. A szövegoldalán a zöldlap girland rajzának vonalai sok helyütt szakadozottak. Különösen szakadozott a jegy alsó szélének egyenes záróvonala. A hullámalakú barna alapon levő vonalaknak közei egyenlőtlenek, ami az alsó részen az aláírásoktól jobbra és balra különösen feltűnik. A szövegben következők hibák fordulnak elő: a „Gesetzlichem”, szóban a Z betű jobbra hajlik. A „Metall” szóban a T betű balra, a második L betű pedig jobbra hajlik. A „Bárki” szóban az A betűn hiányzik az ékezet. A „Főtanácsos” szóban az Ó betűn a két vonás hiányzik.

Fából készülő lovagszobor.

Megirtuk, hogy Lyka Döme pázmándi nagybirtokos egy fából készülő lovagszobrot ajánlott fel Székesfehérvár városának, amely már a közel jövőben a város egyik főterén elhelyezést nyer. A lovagszobor felállítására nagyszabású hazafias ünnepség keretében fog megtörténni, aminek előkészítése ügyében dr. Saára Gyula polgármester lelkes felhívást bocsájított ki társadalmi életünk vezető polgáraihoz.

Ez ügyben f. hó 29-én délután 3 órakor a városház közgyűlési tanácstermében értekezletet tartanak, ahol a szervezés előkészítését megbeszélik és ahol a hazafias áldozatkészség szobrának végrehajtó bizottságát és a kisebb bizottságokat megalakítják.

Minden adakozó, illetve minden egyes pikkely megvevője emléklapot fog kapni, aminek következő lesz a szövege:

Felállítottuk ezen emlékművet a világtörténelem legnagyobb háborújának, nemzetünk legnagyobb tűzpróbájának idejében s a Hadak Urának 1915. évében.

Örök emléklí szántuk az utánunk eljövő korok és nemzedékeknek a világtörténelem legnagyobb csatáiból is tündöklő fényrel felragyogó magyar vitézségről s a haza és király iránti hagyományos magyar áldozatkészségről.

A nemzeti áldozatkészségnek ez a szobra minden egyes bevett szögével emlékeztetül hátraahagyja a késő unokáknak, hogy Székesfehérvár ősi koronázó város és nemes Fejérvármegyének 1915-ben élt polgárai méltók kívántak lenni a hősk vérel megszentelt rögökhez, amelyet lábaik tapodtak, méltók e dicső emlékeknek, amely vármegye és város ősi multjából intenek feléjük.

A szobor Lyka Döme hazafias ajándéka és műve.

Készült Felsőes Urunk és Királyunk, I. Ferenc József dicsősége uralkodása, sárvár-felsővidéki gróf Széchenyi-Viktor főispán és Dr. Saára Gyula polgármester, Szűts Jenő alispán hivataloskodása alatt.

A nyilvánosság számára történt ünnepélyes átadásánál Augusztus kir. hercegasszony és Károly István kir. herceg O fenségeik től-tőltek be a védők tisztét.

Ezen emléklap tulajdosa az emlékmű létesüléséhez egy szeg beverésével s egyúttal a székesfehérvári és fejérmegyei rokkant katonák segélyalapja javára felajánlott adománnyal hozzájárult.

A nemes szívű adakozók nevét erről kiadott emlékkönyv örökíti meg.

— Nincs ember, akit ne érdekelne most a gabona eladására és beszerzésére vonatkozó új miniszteri rendelet. Ezt a rendelet ismerteti s érthetően, megmagyarázza a Népszövetség most megjelent röpirata. Négy fillérért megszerezhet tő a Népszövetségi irodában s Horvátné-Rónainé Kossuth-utcai papírkereskedésben. A csoportvezetők szíveskedjenek a tagok figyelmét e fontos röpiratra felhívni.

HIREK.

Napló.

Mint látható, a drágaságnak nagyon könnyen felismerhető és elhárítható oka van: a közvetítő kereskedelem tultengése. Hogy ezt a budapesti demokraták bevallják, akhoz sokkal több áldozatra, önfeledésre való készség volna szükséges, mint amennyit a „szocializált önszeretet” tanát hirdető szabadkőművességből várhatunk. Azon ellenben nagyon csodálkozunk, hogy egy színmagyar, vidéki városban, Szekszárdon a függetlenségi eszme köntösében megjelenő lapocská a magyar gazdátársadalomra merészeli hárítani a felelősséget az elviselhetetlenül magas élelmiszerárakért. A vakmerő kis tollforgató — bizonyára geográfiai tájékozottságáról akarván tanusgót tenni — Németország közállapotait emlegeti. A homo sapiens nevet megcáfolóan tájékozatlan emberke nem tudja, hogy a 70 millió németo szaggal abszolút számban véve nincs annyi — szabadgondolkodója, mint a 20 millió Magyarországnak. Sőt a betűvetés magas régióban megszedülő kis sajtótény a maga szűkebb patriájában sem képes tájékozódni. Tudnia kellene pl., hogy épen Baranya és Tolnamegyében a baromfiállomány gyarapodását a baromfi-közvetítők számának meg növekedése 3—4-szer multa felül, ami azt jelenti, hogy ma már 3—4-szer annyi értelmes ember kopasztja a fogyasztót, mint ezelőtt. Mit akar a kis szabadgondolkodó-tanonc tehát a „magyar föld uraitól”? Miért teszi csak épen őket felelősekké a drágaságról? Csak nincsenek a kis merkantilistának páholyalapítási tervét Szekszárdon?

— **Kitüntetés.** Tar Antal és Antal Aladár 69. gyalogezregbeli zászlósként a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Vízvezetési mizériák.** A város vízműve pénteken este ismét felmondta a szolgálatot, 8 órakor egy csepp víz sem volt. A polgármester vizsgálatot indított ez ügyben s megállapították, hogy a vízhiány oka a tulságos vizpazarlás, amely főleg a katonaság részéről történik. A polgármester ártirt a parancsnokságokhoz, hogy figyelmeztessék a katonákat a viztakarékosságra.

— **Halálozás.** Varjas Sándor Rácztemető-dűlő 1. sz. alatti lakos Felmayer-gyári munkás f. hó 24-én 47 éves korában meghalt. Temetése vasárnap d. u. fél 6 órakor lesz, a Rácztemető-dűlőből.

— **A városi járványkórház.** A járványkórház építése sürgőssé vált, a polgármester utasította a mérnökséget, hogy a kórház tervezését mielőbb készítse el.

— **Térzene.** Folyó hó 25-ikén, vasárnap délelőtt fél tizenegyől d. u. 1-órától 35. gy. ezr. zenekara a Zichy-ligetben térzenét tart. Belépő díj 20 fill. Déltűn félhat órától kezdve 10 óráig pedig a Lövdében fog hangversenyezni a Vöröskereszt javára.

— **Szülők romlása.** Kedden hajnalban sűrű köd ereszkedett le a földre, s csak napfelkelés után húzódtott el valahogyan. Szülőknek, amelyek a rézgalic hiánya miatt egyébként is nagyon lerongyolódtak, a tönkremenés útján haladnak. Ma már 40—60—80 százalék a kár s nagy kérdés, marad-e még valami abból a drága pénzen föntartott szőlőből. Gyönyörűnek ígérkezett, az idén kivételesen nem volt fagy, júniusban elmaradt a rendszerint fenyegető jég, a szemek pompásan kifejlődtek, vártuk a világosodást, ami még a peronoszporának is ellene áll s most júliusban jár egy akkora kőd, amely egy-két óra alatt egy egész év minden reménységét tönkreteszti.

Tessék a gazdákat irigyelni. Mi azt gondoltuk, hogy októberre vége lesz a háborúnak, hazajönnek a katonák ujborra és lesz olyan vidám ősz, amelyen nem volt még ember emlékezet óta.

A jó Isten pedig azt gondolta, hogy a magyar ember bujában is iszik, ha pedig öröme van, egyáltalán nem lehet majd vele bírni, tele lesz a város részegekkel, akik folyton káromkodnak, inkább nem ad jötményt a borból. Így talán jobb lesz.

— **A bérkocsis-tarifa.** A közönség köréből többen panaszkodnak, hogy egyes bérkocsisok a jóvá nem hagyott nagyobb tarifát követelik az utasoktól. A rendőrség ezúton is értesíti a közönséget, hogy a magasabb tarifaköveteléshez a bérkocsisoknak nincs joguk, s ha esetleg ilyesmi előfordul, jelszék fel a rendőrségen.

— **Hangverseny.** A Déli Vasuti dalárdaja, a polgári dalkör a 35. gyalogezred zenekarával augusztus 8-án a Lövdében nagyszabású hangversenyt rendez, amelyre az előkészületek már javában folynak.

— **A sóstói illat.** Kaptuk az alábbi levelet: Nagy elfoglaltságom mellett csak a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, ha a városon kívül egy kis sétát tehetek. A tegnapi nap ilyen ritkaság volt. A Sóstóra mentem sétálni, de alaposan megbántam. Olyan fojtó, penetráns bűz fertőzte meg az egész levegőt, hogy kibírhatalan volt. Törtém a fejemet, hogy mi lehet az oka, végre egy szembejövő embert voltam — kénytelen megkérdezni és felvilágosítást kérni. Tettszik látni — mondotta az én emberem — ott van a szennyvíztelepnek a medencéje, a legáramlat most épen erre hozza az illatát. Megkőszöntem a felvilágosítást és elhatároztam, hogy többé nem megyek a Sóstóra sétálni.

— **Mária, segíts!** A nagy környörgő zarándoklat alkalmával a Mária-Remetei templomban dr. Griger Miklós sósuti piebános mondott gyönyörű, nagyhatású beszédet. A beszéd most fűzetalakjában megjelent 20 fillérért kapható. A tiszta jövődelmet a hadbavonultak gyermekei javára fordítják.

— **Az elesett hősk adósága.** A történet egyszerű. A ferj, aki még békeidőben megrendelt egy könyvsorozatot, természetesen ügynök útján, valahol Galiciában a haza védelmében hősi halált halt. Az özvegy rendezte az anyagi ügyeket és többi között a könyvkereskedő cég által eddig szállított könyveket is kifizette, mondván hogy férje elesett, most már ne küldjék a többi könyvet. Am a cég nem így gondolkodott. Elküldötte a szegény özvegynek a

könyveket, amikre neki semmi szüksége nincs és követelte azok árát. Bizonyos, hogy szigorú jog szerint az örökös a hagyatéki erejéig felel az örökös adóságaért, hanem ez az eljárás mégis teljesen méltánytalan és a törvényhozás, amely ma — igen helyesen anyyniszor elért a szigorú jog szabályaitól, csak következetes maradna ha törvényileg mentesitené a hősk özvegyeit olyan szerződéses terhek viselésétől, amelyeknek reakjuk nézve értékük és értelmük nincs és amelyeknél semmi akadály sincs a kötelezettség kölcsönös megszüntetésének.

— **Müncheni rendelet a drágaság ellen.** Hogy a magyar hatóságok még mindig elég keztűs kézzel kezelik a mai drágaságot, azt eléggé bizonyítja. Tann német táborfok alábbi rendelete, amely minden esetre a legradikálisabban in'ezkedik az élelmiszerzsorsza lelketlen kulfáraival szemben. A rendelet a következő:

— Az élelmiszerek és szükségleti cikkek annyira megdrágultak, hogy a magas árak a megélhetést komolyan veszélyeztetik. A drágaságot jórészt egyes személyek tisztességtelen machinációi és a közvetítők túlzásai idézték elő. Hogy az élelmiszerzsorsorának végét vessék, a háborus intézkedésekről szóló törvény 4. §-ának 2. pontja alapján a következőket rendelem:

1. §. Egy évig terjedően bürtönnel büntetendő az:

- Aki a mindennapi szükségleti cikkek bevásárlásánál oly árat ígér, amely aránytalanul magas, ha joggal lehet föltételezni, hogy az a szándék vezette az illetőt, hogy az árat fölhajtsa, vagy a megíevő maximális árak fölemelését előidézze;
- aki a napi szükségletet alkotó

Vasárnap, július 25-én

3 és 5 órakor

rendes helyárrakkal

LEPAIN az apacsok

királya.

III. rész. (A zöld lámpa.)

Detekatívdráma 4 felvonásban.

Diplomas ferj.

Bohózat 2 felv. Remek pótképek.

7 és 9 órakor

felemelt helyárrakkal

Gyöngyike
herczegnő.

Kinemaszkecs vigjáték

8 felvonásban.

A 9 órai előadás

három órát tég be.

